

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carcka60), Sektionsledare
Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-09-29

Skolios, sagitell imbalans, konventionell radiologi (SÄS)

Syfte

Radiologisk metod för undersökning av skelettet vid utredning av ovanstående frågeställningar.

Förändringar sedan föregående version

Inga aktuella förändringar.

Metodmall

Us kod/Us namn

Sos-kod 629 008/ Skoliosutredning, utökad bildtagning
balansanalys

Indikation

Skolios, Sagitell imbalans

Förberedelser

- ID-kontroll.
- Längd och vikt.
- Kläder och eventuell metall som kan skymma avlägsnas.
- Gonadskydd på pojkar och män under 50 år där strålfältet ligger 5 cm eller mindre från gonaderna.
OBS: Gonadskydd används inte om det skymmer eller stör diagnostiken.

- Medföljande i rummet ska bära strålskydd.

Kontrastmedel

Ej aktuellt.

Bildtagning/Projektioner

Frontal

Position: Patienten står med ryggen mot skoliosstativet/stödet. Vikten jämnt fördelat över höfter. Inga skor!
Bild kan även tas i sittande eller liggande om patienten ej klara av att stå.

Centrering: I medellinjen.

Vinkel: Automatisk vinkling.

FFA: 110 cm.

Kriterier: Hela bröst- och ländryggen avbildas.
Strax ovanför jugulum t.o.m. höftlederna.

Viktigt att högsta punkten på bäckenskovlarna finns med på bilden bilateralt!

Efter att bilden är tagen mäts ev. höjdskillnad på bäckenskovlarnas högsta punkt genom att använda mätverktyg, antingen på maskinen under QA eller i PACS.

Sidomarkering.

OBS! Vid snedställt bäcken, mer än 1 cm behövs en frontalbild med förhöjning under ena foten för att rätta upp bäckenet. Om förhöjning använts dokumenteras detta på bilden, antal cm och aktuell sida.

Sidobild

Position: Patienten står med vänster sida mot skoliosstativet/stödet. Vikten jämnt fördelat över höfter.

Armarna ventralt om kroppen.

Inga skor!

Centrering: Mitt på ryggen

Vinkel: Automatisk vinkling.

FFA: 110 cm.

Kriterier: Hela bröst- och ländryggen avbildas.

Strax ovanför jugulum t.o.m. höftlederna.

Strålskydd

- Graviditet är inte en kontraindikation till att göra en konventionell röntgenundersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet.
- Var noga med inbländning. Gör inte strålfältet för litet så att det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra strålfältet för stort.
- Ta särskild hänsyn vid barnundersökningar för att minimera stråldosen. Barn är mer känsliga för joniserande strålning. Anpassade barnprotokoll ska användas.

Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna.

Informera om när och från vem patienten får svar samt skicka patienten eller be patienten vänta på svar.

Dokumentinformation

Innehållsansvariga

Carolin Karlsson, Röntgensjuksköterska, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Stefan Carslöv, Specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Patrick Pettersson, Sjukhusfysiker, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Innehållsgranskare

Stefan Carslöv, Specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, Verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Metodbok konventionell, ryggradsundersökningar, skolios, sagitell imbalans.

Referenser

-

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Carolin Karlsson, Sektionsledare

Granskad av: Stefan Carslöv, Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-514148307-109

Version:

Giltig från:

Giltig till:

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare

Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-1641598044-275

Version: 3.0

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-09-29